

FINANCIËLE INSPECTIERONDE OVERKOPWERKINGEN 2025-2026

Beleidsrapport ¹

Dit beleidsrapport bundelt de belangrijkste inzichten uit 16 financiële inspecties van Zorginspectie bij inrichtende machten die een OverKophuis uitbaten of als penhouder optreden binnen een OverKopnetwerk. Daarnaast worden op basis van deze inzichten risico's en aanbevelingen geformuleerd voor de verdere uitwerking van de regelgeving. De inzichten in dit rapport zijn onderverdeeld in twee groepen:

- > **Inspectievaststellingen:** vaststellingen die door de inspecteurs tijdens de inspecties werden gedaan en zijn opgenomen in de inspectieverslagen.
- > **Aandachtspunten uit de inspectiepraktijk:** aandachtspunten die de inspecteur heeft opgemerkt tijdens de inspectie, maar die niet expliciet in de inspectieverslagen zijn opgenomen.

De inspecties gebeurden op vraag van Opgroeien en waren gericht op de controle van de correcte aanwending van subsidies en de betrouwbaarheid van de financiële rapportering. Begin 2026, na de uitvoering van het merendeel van de inspecties, vroeg Opgroeien bijkomend om vanuit de inspecties risico's en aanbevelingen te formuleren met het oog op een toekomstige herwerking van de regelgeving. De inzichten in dit beleidsrapport vertrekken daarom vanuit de vaststellingen en aandachtspunten die tijdens die inspecties naar voren kwamen. Ze bieden relevante input voor de verdere uitwerking van de regelgeving, in het bijzonder op het vlak van financiële rapportering, controleerbaarheid en subsidieaanwending.

Tijdens het uitvoeren van de inspecties werden er verschillende vaststellingen bekomen en aandachtspunten opgemerkt die erop wijzen dat de huidige regelgeving en rapporteringswijze onvoldoende uniform, transparant en controleerbaar is. Daardoor ontstaan risico's op foutieve of niet-doelmatige subsidiëring, die zich vooral situeren bij de rol van de penhouder, de rapporteringswijze aan Opgroeien en de afstemming tussen boekhouding en rapportering aan Opgroeien.

¹ Dit document vormt de managementsamenvatting van het beleidsrapport Financiële inspectieronde OverKopwerkingen 2025-2026 (depotnummer D/2026/3241/223, uitgave oktober 2026).

Het volledige rapport is raadpleegbaar via <https://www.departementzorg.be/nl/beleidsrapporten-van-zorginspectie>.

1 ROL VAN DE PENHOUDER

De inspecties tonen aan dat de verantwoordelijkheden van de penhouder niet altijd duidelijk zijn. In verschillende netwerken trad de penhouder voornamelijk op als doorgeefluik van subsidies, terwijl de financiële opvolging van de partners beperkt bleef. Daardoor bestaat het risico dat gerapporteerde kosten onvoldoende gecontroleerd worden en dat onvolledige of onjuiste informatie wordt opgenomen in de rapportering aan Opgroeien.

Zorginspectie geeft als beleidsinzicht mee dat de verantwoordelijkheden van de penhouder duidelijker, explicieter en bij voorkeur WVG-breed kunnen worden vastgelegd. Daarbij kan onder meer worden verduidelijkt welke controle- en verantwoordingsopdrachten van de penhouder worden verwacht en welke bewijsstukken van de partner beschikbaar moeten zijn bij de penhouder en of de penhouder een deel van de subsidie mag behouden als vergoeding voor de administratieve opvolging en coördinatie van het netwerk.

2 FINANCIËLE RAPPORTERING

Uit de inspecties blijkt dat de huidige rapporteringswijze onvoldoende toelaat om de gerapporteerde cijfers af te stemmen met de boekhouding van de betrokken organisaties. Daarnaast worden kosten en opbrengsten niet altijd op een uniforme wijze toegewezen aan de OverKopwerking. Hierdoor kunnen de volledigheid, correctheid en betrouwbaarheid van de rapportering aan Opgroeien niet met voldoende zekerheid worden vastgesteld.

Het voornaamste risico bestaat erin dat kosten onterecht aan de OverKopwerking worden toegewezen en vervolgens worden vergoed. Omgekeerd bestaat ook het risico dat bepaalde kosten niet worden opgenomen, waardoor een vertekend beeld ontstaat van de werkelijke kost van de werking.

Zorginspectie beveelt aan om de rapporteringsverplichtingen verder te standaardiseren en sterker te koppelen aan de onderliggende boekhouding en reële geldstromen. Een meer uniforme, volledige en transparante rapportering kan de vergelijkbaarheid, controleerbaarheid en doelmatigheid van de subsidiëring versterken.

3 PERSONEELS- EN WERKINGSKOSTEN

De inspecties tonen aan dat de toewijzing van personeelskosten en werkingskosten aan de OverKopwerking op uiteenlopende manieren gebeurt. Vooral het gebruik van forfaitaire verdeelsleutels en onvoldoende onderbouwde personeelsinzet bemoeilijken de controle op de correctheid van de gerapporteerde kosten. Hierdoor ontstaat het risico dat personeels- en werkingskosten worden doorgerekend zonder voldoende aantoonbare link met de OverKopwerking. Dit verhoogt het risico op foutieve of niet-doelmatige subsidiëring.

Zorginspectie acht het aangewezen om personeelskosten sterker te koppelen aan effectief ingezette voltijdsequivalenten en om duidelijke regels uit te werken voor de toepassing van forfaitaire kosten en kostenverdelingen. Daarnaast kan de regelgeving verduidelijken welke kosten subsidiabel zijn en onder welke voorwaarden zij aan de werking mogen worden toegewezen.

4 BELEIDSMATIGE CONCLUSIE

Zorginspectie geeft als beleidsinzicht mee dat verdere verfijning en verduidelijking van de bestaande regelgeving nodig is om de financiële rapportering en subsidiecontrole te versterken. Duidelijkere bepalingen over de rol van de penhouder, de aansluiting tussen boekhouding en rapportering, de subsidiabiliteit van kosten en de toepassing van verdeelsleutels kunnen bijdragen tot een meer uniforme, transparante en controleerbare subsidieaanwending.